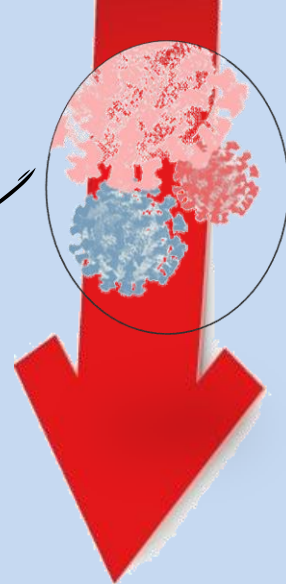
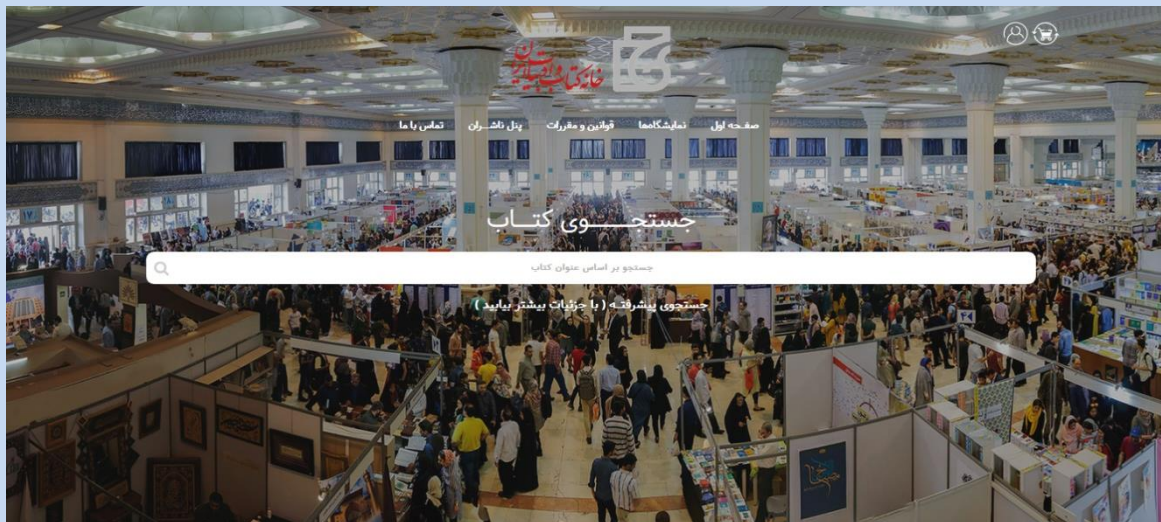

گزارش اجمالی از فرایند نمایشگاه مجازی و بحران کرونا

رقیه دهستانی، کارشناس مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی

نمایشگاه های کتاب یکی از بهترین فرصت هایی بوده تا بازار نشر علاقمندان به کتاب را به سمت خود جذب نماید. در این فرصت کتابخانه های دانشگاهی نیز با استفاده از امکانات موجود که در اختیارشان قرار داده می شود در تهیه و تامین منابع مورد نیاز برای دانشجویان و اساتید و پژوهشگران اقدام می کنند. دانشگاه فردوسی مشهد همه ساله در اردیبهشت ماه با اعزام نیروی انسانی خود و اختصاص بودجه سعی در تهیه منابع مفید و روز آمد می نماید. اما امسال شکل نمایشگاه نیز به دلیل کرونا و فاصله گذاری اجتماعی تغییر کرد.

نمایشگاه مجازی کتاب تهرانی

نمایشگاه مجازی کتاب تهران به مدت شش روز از اول تا ششم بهمن ماه ۱۳۹۹ فعالیت خود را آغاز کرد که البته چند روزی به زمان نمایشگاه اضافه شد. روز نخست نمایشگاه سایت با حجم عظیمی از مشکلات فنی روبرو شد تا جایی که مدیران نمایشگاه ناچار به از دسترس خارج کردن سایت نمایشگاه برای ارتقای فنی شدند. بعد از رفع مشکل فنی کار کتابخانه مرکزی دانشگاه فردوسی با فعال شدن بن سازمانی و اختصاص کد آغاز شد. طی مکاتبات و هماهنگیهای اداری که قبل از تاریخ نمایشگاه انجام شده بود، مسئول بخش سفارشات به عنوان نماینده دانشگاه فردوسی به وزارت فرهنگ و ارشاد معرفی شده و بن تخفیف در اختیار ایشان قرار گرفت و در سایت نمایشگاه فعال شد.

کارشناسان تامین منابع علمی در بخش سفارشات اقدام به تهیه گزارش از لیست خرید کتاب در سامانه کتابخانه کردند این لیست بر اساس درخواست‌های ارسالی از کتاب‌های فارسی و لاتین که از اعضای دانشگاه اعم از دانشجو، استاد و یا کارمند رسیده است تهیه می‌شود. این عناوین قبلاً در سایت کتابخانه مرکزی و دفتر ثبت کتابخانه مرکزی بصورت کلید واژه‌ای جستجو و در صورت موجود بودن در کتابخانه مرکزی از لیست اولیه با پاسخ به سفارش حذف شده‌اند. سپس لیست نهایی با موجودی نمایشگاه مجازی چک می‌شود و در صورت موجود بودن در نمایشگاه علامت‌دار می‌شود تا برای خرید نهایی آماده شود. همچنین کتاب‌ها و عناوین مورد نیاز بخش امانت نیز با سایت نمایشگاه چک می‌شود. بخشی از کار نیز پیدا کردن عناوین تازه‌های مناسب در سال ۱۳۹۹ بود که از ناشران معتبر در کلیه رشته‌ها سعی شد انتخاب انجام گیرد. اینها بخشی از اقدامات قبل از خرید از نمایشگاه مجازی بود. پس از فعال شدن سایت نمایشگاه برای خرید نماینده خرید با وارد کردن نام کاربری و کلمه عبور وارد پنل کاربری می‌شود و خرید با جستجوی کلید واژه‌ای در قسمت جستجوی پیشرفته برای تک تک عناوین آغاز می‌شود.

مزایا و معایب نمایشگاه مجازی و مقایسه با نمایشگاه حضوری

هر چند تکنولوژی و استفاده از اینترنت همیشه جذاب و در عین حال زندگی را برای انسان آسان ساخته است اما اگر در حین جستجوی منابع درخواستی برای خرید در سایت نمایشگاه کتاب آن هم در مقیاس و حجم زیاد در اولین روز با قطع شدن چند ساعته سایت خرید مواجه شوید دچار اضطراب و نگرانی خواهید شد و عملاً دست شما بسته خواهد بود. اما این مشکل خوشبختانه در روزهای بعد حل شد و کارشناسان تا مین منابع علمی در بخش سفارشات به خوبی خرید را تا روز آخر مدیریت کردند. بعد از تمام شدن مرحله خرید حالا باید منتظر نتیجه بود و اینکه بسته‌های پستی چگونه دریافت خواهد شد. بر اساس تفاهم نامه همکاری بین معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران، شرکت پست همکاری بسیاری خوبی را در رساندن بسته‌های پستی انجام داد و همه بسته‌ها تقریباً به موقع به کتابخانه تحویل شد. اما در این میان بسیاری از ناشران کتاب‌ها را بدون فاکتور پست کرده بودند که این برای امور اداری و رد شدن سند مالی ایجاد مشکل می‌کند. تعداد بسیار زیادی کتاب کسری از لیست خرید اولیه پیدا شد که تمامی اینها نیازمند پیگیری و ارتباط تلفنی بود.

یکی از مزایای خرید حضوری در نمایشگاه کتاب چک کردن عناوین با فاکتور به لحاظ تعداد و مطابقت عناوین با فاکتور می‌باشد که توسط کارشناسان اعزامی برای خرید انجام می‌گیرد و شکل فیزیکی کتاب قابل مشاهده است. اما هنگام خرید آنلاین از نمایشگاه مجازی متأسفانه امکان بازبینی کتاب و بررسی شکل ظاهری وجود ندارد و ممکن است خرید نامناسبی صورت بگیرد. مثلاً در سایت خرید نمایشگاه مجازی تصویر جلد کتاب در زمینه زمین‌شناسی وجود دارد ولی بعد مشخص می‌شود که این کتاب یک مدل نقاشی زمین‌شناسی است و برای دانشگاه و گروه زمین‌شناسی مناسب نیست یا ممکن است اشکالاتی در چاپ کتاب وجود داشته باشد که بعد از ارسال کتاب متوجه شویم.

